

Suomen Rehtorit ry
Rautatieläisenkatu 6, 00520 Helsinki
www.surefire.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoituksesta

Viite: Lausuntopyyntö 11.05.2021, VN/725/2021

Suomen Rehtorit (SURE) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoituksesta.

Yleiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen toimiva ja tehokas järjestäminen edellyttää riittävää rahoitusta ja selkeää rahoitusjärjestelmää. Lakiesityksessä tavoitteena on säätää tutkintoon valmentavan koulutuksen (jäljempänä TUVA) rahoituksesta, yhtenäistää eri toimijoiden TUVA-koulutuksen järjestämisestä saaman rahoituksen määrä ja varmistaa riittävä rahoitus kyseisen koulutuksen järjestämiseen. Uudistus on tarkoitus toteuttaa pääosin kustannusneutraalisti.

Nykyisten nivelvaiheen koulutusten yksikköhintojen painotettuna keskiarvona muodostettu rahoitustaso (verrokkiyksikköhinta) toimii uudistuksen lähtökohtana ja saattaa osoittautua riittäväksi monipuolisen koulutuksen järjestämiseksi eri osissa maata. Uudistus parantaa lukiokoulutuksen järjestäjien TUVA-koulutuksen rahoitusta, varsinkin nykyiseen aikuisopiskelijoille tarjottavaan LUVA-koulutukseen verrattuna, minkä voi odottaa lisäävän koulutuksen järjestäjien halukkuutta järjestää koulutusta.

Huomattava kuitenkin on, että nivelvaiheen koulutuksissa oppimisen tuen, ohjauksen ja erityisopetuksen tarve voi olla oleellisesti suurempi kuin varsinaisessa toisen asteen koulutuksessa ja tuen tarpeen aiheuttamien kustannusten voi arvioida erityisesti korostuvan eri koulutuksen järjestäjien opiskelijalle tarjoamassa yksilöllisesti muodostuvassa ja rakenteeltaan varsin joustavassa TUVA-koulutuksessa. On huomattava, että kaikilla opetuksen järjestäjillä ei nykyisellään ole riittävän laajoja oppimisen tuen, ohjauksen ja erityisopetuksen palveluja.

Edellä mainituista syistä rahoituksen riittävyyttä on tarkasteltava aktiivisesti määräajoin.

Huomiot ehdotetusta rahoitusmallista

Pidämme esityksen ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoittamisesta nykyisten kolmen erillisen rahoitusjärjestelmän puitteissa toimivana ratkaisuna. On järkevää, että rahoitus määräytyy sen mukaisesti, minkä koulutusmuodon järjestämisluvan yhteyteen TUVA-koulutuksen järjestämislupa on myönnetty. Rahoitustason yhtenäistämisen avulla voidaan varmistaa se, että koulutusta voidaan järjestää yhdenvertaisesti kaikkien eri koulutusmuotojen järjestämisluvan yhteydessä.

Rahoitusmallin toimivuutta ja mahdollisia eriytystarpeita on tarkasteltava aktiivisesti määräajoin.

Huomiot perusopetuksen järjestäjän TUVA-koulutuksen rahoituksesta

Uskomme, että esitetty rahoitusmalli voisi jatkossa parantaa nivelvaiheen koulutuksen järjestämisedellytyksiä sekä yleisemmin oppimisvalmiuksiensa vahvistamista tarvitseville opiskelijoille sekä maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille.

Perusopetuksen TUVA-koulutuksen opiskelijavolyymia on vaikea arvioida, koska se riippuu alueellisen järjestäjäverkon muodostumisesta. Luonnoksessa arvioidaan, että opiskelijamäärä ei kasvaisi merkittävästi. On kuitenkin mahdollista, että lukiokoulutuksen TUVA-koulutus osoittautuu lakiesityksessä arvioitua suositummaksi, mm. sen LUVA-koulutusta selvästi laajemman koulutuksen kohderyhmän vuoksi ja koska TUVA-koulutusta voidaan myös käyttää laajemminkin sekä oppivelvollisten nuorten että aikuisten koulutusmuotona (ohjaaminen TUVA-koulutukseen viimesijaisena opiskelupaikkana sitä vailla olevalle oppivelvolliselle). Varautua tulee kuitenkin siihen, että opiskelijavolyymi perusopetuksen TUVA-koulutuksessa pysyy ennallaan.

Huomiot lukiokoulutuksen järjestäjän TUVA-koulutuksen rahoituksesta

Uskomme, että esitetty rahoitusmalli voisi jatkossa parantaa nivelvaiheen koulutuksen järjestämisedellytyksiä sekä yleisemmin oppimisvalmiuksiensa vahvistamista tarvitseville opiskelijoille sekä maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille.

Lukiokoulutuksen TUVA-koulutuksen opiskelijavolyymia on vaikea arvioida, koska se riippuu alueellisen järjestäjäverkon muodostumisesta. Luonnoksessa arvioidaan, että opiskelijamäärä ei kasvaisi merkittävästi. On kuitenkin mahdollista, että lukiokoulutuksen TUVA-koulutus osoittautuu lakiesityksessä arvioitua suositummaksi, mm. sen LUVA-koulutusta selvästi laajemman koulutuksen kohderyhmän vuoksi ja koska TUVA-koulutusta voidaan myös käyttää laajemminkin sekä oppivelvollisten nuorten että aikuisten koulutusmuotona (ohjaaminen TUVA-koulutukseen viimesijaisena opiskelupaikkana sitä vailla olevalle oppivelvolliselle).

Huomiot ammatillisen koulutuksen järjestäjän TUVA-koulutuksen rahoituksesta

Ei huomioita.

Huomiot kuntien järjestämisoikeudesta

Esityksessä käsitellään hieman tulkinnanvaraisesti kuntien järjestämisoikeutta. Kunnille tulisi antaa täysi järjestämisoikeus suoraan lain nojalla.

Huomiot muista TUVA-koulutuksen järjestämisestä ja järjestämisluvasta koskevista muutosehdotuksista

TUVA-lakiin esitetyt tarkennukset mm. koulutuksen järjestämisestä koskevien siirtymäsäännösten osalta sekä koulutuksen järjestämisluvasta koskevat täsmennykset (mm. ohjeistus järjestämisluvassa päätettävistä asioista tai pääjärjestämisluvasta ehtojen noudattamisesta) ovat hyödyllisiä opetuksen ja koulutuksen järjestäjille valmisteltaessa uuden koulutuksen toimeenpanoa.

Muut huomiot

Ei huomioita.

Helsingissä 17.6.2021

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Antti Ikonen', with a long horizontal flourish extending to the right.

Antti Ikonen
puheenjohtaja
Suomen Rehtorit ry
Finlands Rektorer rf